

Priftendom og Samfundssynd.

Foredrag af Pastor Schack.

Efter „Fredericia Dagblad“ gæver vi følgende Foredrag, holdt i Fredericia, af Pastor A. Schack: Naar man taler om Samfundssynd, tænker man paa faadanne Synder, der præger hele Folket, Synder, der er ødelæggende for et Folk, ja, som maatte bringe det til Undergang.

Oprindelsen til Samfundssynd maa søges hos de enkelte Mennesker.

Der er særlig tre Samfundssynder, der præger det danske Folk. Den første er

Gerrighed.

Den hellige Skrift taler skarpt imod denne Synd, og denne Synd er ogsaa Mod til langt mere end, end man i Almindelighed tror.

Man taler om Mennesker, der er forfaldne til denne eller hin Sæd; men man tænker som oftest ikke paa, at Gerrighed er en lige saa lidenfuld Sæd som andre Sæder. Paulus skriver ogsaa til Timotheus, at Gerrighed er en Mod til alt godt. Pengegerrighed er en Fordærvelse for det enkelte Menneske. Sjæle som Svind og Guld er koldt og haardt, saaledes bliver ogsaa den pengegerrige Sjæle koldt, haardt, smaalt og forråder meget godt.

Der er næppe noget, der er mere ødelæggende for Mennesker end Pengegerrighed. Den berøver Livet af Kraft. Den udvider Sæd til Dødsraat mellem Venner, mellem Naboe, mellem On og Vond og mellem Nationer.

Dette er, hvad enhver kan se, men kunde man se bag Samfundssyndet, saa vilde man opdage, at Pengegerrighed er en langt større Samfundssynd, end mange ved af. Man kan saaledes nævne Italienernes Øverfølsomhed paa Tripolis. Dette hidrører, efter hvad en Forsætter, der synes at være særdeles vel underrettet, skriver, ene og alene Speculation i tryktil Jord, altsaa ren Pengegerrighed.

Det er Romis Vanf- og Mismand, der har opøst Nord i Tripolis til Speculation, og da Italienerne opdagede, at Italienerne drog Forders af deres Jord, søgte de at sætte en Stopper for Speculationernes Afsæd. Pengegerrigheden søgte sig brostholdne herover og paavirkede Regeringen til at føre Krig med Tyrkiet under Foregivende af, at det var langt bedre, om den Mængde fattige Italiener, der aarlig udvandrede til Amerika, rejste til Tripolis, hvor der henlaa en Mængde ubenøttet Jord. Regeringen lod sig forlede til Krigen, der saaledes skodes den frugtelige Laft Pengegerrighed. Uregerrighed spiller ogsaa Under-tiden med ind i Samfundssynden, men det er dog en meget lille Rolle, den spiller ved Siden af Pengegerrighed.

En af Aarsagerne til, at det gamle Romerrige gik til Grunde, var ogsaa Pengegerrighed. Der er kun eet Midde mod Pengegerrighed, det, at man i Jesus har lært at kalde Gud Væ.

I samme Forhold, som Troen bliver levende, i samme Forhold viger Pengegerrigheden, der ikke blot vil synes os sørgelig, men endog ogsaa frugtelig.

Det værste Udslag af Pengegerrighed er Vanvid. Det er rent Vanvid, naar en Mand gennem hele sit Liv peger Penge sammen og knapt under sig det tørre Brød.

Tænk paa Striden mellem Arbej-

dere og Arbejdsgivere; det er ogsaa et Udslag af Pengegerrighed, og Striden foraarsager, at Børdier gaar til Grunde.

Man kan ikke tjene baade Gud og Mammon.

Skal den store Samfundssynd — Pengegerrighed forvinde, maa vi gaa derhen, hvor den har sit Ud-spring, nemlig i os selv. Vi maa indrette vort Liv efter, at Guld og Sølv hører Gud til, og at han ved, hvor meget enhver behøver. Der er mange, der søger efter at faa noget mere, end Gud vil tildele ham, og det lykkes ogsaa adskillige at ifraade noget mere sammen; men det overflødigste bliver til Forbandede. Det vilde være heldigt, om vi troende Mennesker vidste et godt Eksempe.

I den hellige Skrift tages der haardt fat paa Gerrigheden, og der kunde være Anledning til for os Præster at tænke over, om vi ikke ogsaa burde anvende en hærfere Tone over for den ødelæggende Samfundssynd Pengegerrighed.

Den anden af det danske Folks store Samfundssynder er

Uagt.

Sædighed og Uerlighed, der er ødelæggende for det enkelte Menneske og derigennem for hele Samfundet.

Det er særlig i de store Byer, den Synd gaar i Svang, men derfra breder den sig til de mindre Provinsbyer, og ubygkelig mange Mennesker skal efter Vægenes Beretninger være legemlig præget af Uagtsalsten.

Vi kender Laften i dens forskellige færgelige Udslag, f. Eks. i den hvide Slavehandel, hvor de to Samfundssynder, Pengegerrighed og Uagt, staar i nøje Forbindelse med hinanden.

Skal Uagtsalsten siges i Rud og Ken som i København, hvor den roses som naturlig, Ken, fornem osv., saa vgrer det ikke længe, før man kommer til den unaturlige Laft, der er en sikker Vej til Samfundets og Folkets Undergang.

Vi har et talende Eksempel i det gamle Romerriges Undergang, hvor fattige Folk maatte leve af Millionærernes Raade, og hvor den unaturlige Laft marvitalt Folkestraft og Modstandsdygtighed.

Det var ogsaa Uagtsalsten, der foraarsagede Sodoma og Gomorras ødelæggelse.

Vi ser ogsaa i Bibelen, at Israels Folk af Mo'os blev paalagt at uddrive alle Kanaanitter af det Land, der var bestemt for Israeltterne, fordi Kanaanitterne var et af den unaturlige Laft ødelagt Folk.

Man vil nu fortaa, at Romerrigets Undergang var en Guds Dom, ligeom Israels Folk virkede som en Guds Dom over Kanaanitterne.

Svad skal man gøre for at frelse sit Folk?

Der trænges til Renhed. Paulus skriver: „Ved I ikke, at eders Legemer er Kristi Legeme? Vil du tage Kristi Legeme og føre det til Sgæns Lemmer.“

Man skal have Karakter. Det vil sige, man skal være præget af noget, og for at man kan holde sin Sti ren, maa man være præget af Kristus. Det er det, det danske Folk trænger til.

Den danske Ungdom trænger til at være præget af Renhed.

Det er smukt og skønt, at Mand og Kvinde finder hinanden i deres unge Aar og holder sammen, til de bliver gamle og graa, men hvad er det for sørgelige Familieførhold, der herfer overalt.

Svad vilde det ikke betyde for Samfundet i sin Helse, om Ungdommen blev præget af Renhed?

Den tredje danske Samfundssynd er

Drukkeskab.

I Forbindelse med Drukkeskab nævnes ofte Traaeri; i hvor vel dette er en Synd, bliver det dog aldrig i den Grad til Samfundssynd som Drifteriet, idet Traaeriet i Regelen indskrænker sig til at foranledige Sygdomme hos de enkelte, der traarer, medens Drifteriet giver Anledning til mange andre Synder.

Vi kan drage Lære af Kina, hvis Keffjer for 5-6 Aar siden udslede en Lov, hvorefter Opium skulde være udryddet af Riget i Løbet af 10 Aar, og ingen Embedsmand maatte nyde Opium. Loven blev ikke alene udsedt, men den blev ogsaa gennemført, og allerede inden 6 Aar var forsøbet, var al Opium udryddet.

Her i de kristne Lande kan man ikke beslutte sig til at udrydde Spirituslosten. Tænk, om man nu fik en Lov, hvorefter ingen Embedsmand maatte nyde Spiritus, da vilde der lide stærke Nøster om Brud paa Friheden.

De unge Mennesker, der ikke nyder Spiritus, er ikke udsat for de store Fæer som de, der nyder beruende Drikke.

Vi ser ved Skiftedagsider, at mange unge Mennesker falder i Aløerne paa Domsengangere, men det er altid efter, at de har nydt Spiritus, de bliver narret for deres Penge.

Nogle drifter Spiritus for, som de siger, at blive opmuntrede, men den Glæde, der findes efter Nedsættelsen af Spiritus, er en Karrifatur, et Brangbillede af den virkelige Glæde.

Andre nyder beruende Drikke for at glemme det, der mulig træffer dem, som Bedommelighed, Bitterhed, Ronevanskelighed, Pengevanskelighed osv. De søger ikke til Jesus med deres Sorger, fordi de ikke kender ham. De bringer Karrifaturen, og Halvdet bliver dobbelt haardt.

Skal vi hjælpe at rejse vort Folk af de store Samfundssynder, maa vi lære af Profeten Daniel, vi maa som Daniel tage os selv med, vi maa bede til Gud for vort Folk, for vor fræbelige Kirke, indenfor hvilken man har vanskellig ved at komme til Mette, vi maa bede til, at den danske Kirke maa blive Staden paa Vjerget, hvortil alle maa se med Uerdygdighed. Vi maa bede for vor Uerdygdighed, vor Rønge, ja, for alle.

Korrespondancer

(Fortat fra Side 3.)

Bruxh, Colo.

15. Febr. 1912.
Jeg har tænkt at skille skrivelse lidt om vort Missionsmøde herude i Bruksh. Det er nu overstaaet, men Indtrykkene og Minderne lever endnu, og naar det er noget godt, man har at se tilbage paa, saa er Minderne altid skønne, og det kan vi sige om vort Missionsmøde. Vi havde Pastor Wilhelm fra Kansas City blandt os en hel Uge, vi havde Møde hver Dag med Undtagelse af Fredagen tre Møder om Søndagen. Møderne begyndte 31. Januar og sluttede 8. Februar. Møderne gik paa Ugen og den sidste Dag og saa en lille Afskedssammenkomst med Pastor Wilhelm om Aftenen i Pastor Lunds Hjem. Referat af Pastor Wilhelmens Tale skal jeg ikke her forsøge — kun lidt af Vækningerne. Det var i Sandhed skønne Møder. Ja, siger du, saadan lyder det jo altid efter

Missionsmøder. Hvoraf ved du, de var skønne? jo, fordi vi mærkede Herrens Nærheds og sin Mand gennem sit Ord. Der var fikket flere, som fik sig selv at se i Guds Ord, da jeg ligesom iblandt de unge, men jeg kan nu ogsaa godt tage nogle af vi ældre med, og det er jo da ogsaa Hovedsagen og Hensigten med al Guds Ord Forkyndelse. Engang skal vi jo møde vor himmelske Brudgom, og da gælder det om, at vi har set os selv rigtig i Guds Ord Spejle, saa vi har vort Toilette i Orden, aandeligt talt. Mange er meget omhyggelige for Legemet Toilette; lad os ogsaa endelig ikke være mindre omhyggelige for det aandelige, med andre Ord: lad os endelig sørge for at faa isorte Kristi Netfærdigheds Klædning og ikke vor egen, naar han kommer. Jesus vil ogsaa gerne hjælpe os med dette Arbejde, blot han maa faa Lov dertil; han vil ikke have os til at løppe paa vor gamle Klædning; det behøver han ikke, for han har en ny til os, der er bedre, den han erhvervede for os paa Golgatha.

Men vi fik ikke alene noget at høre; vi saa ogsaa noget ved dette Missionsmøde. Svad saa I da? „Unge paa Hæne for Gud.“ Og det er fikket noget af det skønneste et Menneskesje kan se. Der blev flere bakt, og nogle enkelte tror jeg ogsaa nok kom til at erfare, hvad det vil sige at eje Fred i sit Hjerte i Troen paa sine Synders Forladelse for Kristi Skuld, Na, nu maa jeg slutte for denne Gang, ellers bliver det vist for langt.

Maatte saa Herren ogsaa Lov at bevare disse unge, som har taget Na til Kaldet. Kristne og Kærte er mange, og du, som endnu ikke har taget Skridtet helt og fuldt ud, mit Maad til dig skal være: Gør det snart, Jesus venter dig, Udtættelsen er farlig. For hver en Gang du udiarter, bliver Hjertet som oftest mere haardt og uimodtageligt for ham, som elsker dig med en Kærlighed stærkere end Døden.

Og saa til Slut en kærlig Hilsen til Pastor Wilhelmien og Tak for Samaritens i disse Dage. Det var godt, at De kom, som igen. Hilsen til alle „Danfærens“ Læsere samt dens Redaktør.

N. C. Christensen.

Vazile Mills, Rebr.

Dr. Redaktør!
Jeg ved ikke rigtig, om jeg tør vove at fortælle, at vi sidste Søndag havde Menighedsmøde. Det var tredje Gang, det var bestemt. De to første Gange maatte vi opvarte det paa Grund af Snestorm. Jeg frøgte for, at det giver vore gode Landsmænd i Californien, som mener, at Nebraska og Iowa er saa forfærdelige for stort Vedhold. Jeg har boet i Nebraska i snart 30 Aar og er godt fornøjet. Men der er jo mange, som tænker, at naar de har set Amerika i 5 Aar, saa er de helt floge; dette er ikke min Mening. Det var ikke Veiret, jeg tænkte at skrive om, det var jo vort Menigheds-møde, som tillige var vort Mærsmøde. Det gik jo som sædvanligt godt. Der blev valgt Embedsmænd. Der var Svad fra Student N. C. Carlson ved vor Præsteskole, at han lagde Ja til vort Kald. Brevet blev med Glæde modtaget, saa nu er Sumsret godt igen, for vi Mennesker er jo noget i Slegt med vor Varme og Kulde-maler. Sommetider er Modet langt oppe i Varmen, andre Tider langt under Nul. Ved vort Møde blev en Familie optaget, og Pastor Markussen brugte som Tækt for en Tale i den Anledning No. 4, 32. Dernaest blev der talt om at bygge en Kirke i en nær Fremtid. En Komite blev valgt til at arbejde videre for om muligt at naa Maalet. Endvidere blev det bestemt at holde Søndagsskole mindst 2 Søndage om Maanedene. Det ser ud til, at Folk der omkring saar Sjælene aabnet for Søndagsskolen.

Man tænker jeg, den haarde Vinter er for det meste forbi i al Fald siger Almanacken det.

Skuffetlig være vor gamle Ven Redaktøren og alle andre Arbejdere i Blair samt Bladets Læsere Hilsen fra

B. Nygaard.

(Fortættets paa Side 8.)

Kvitteringer.

Til Japanmissionen:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 7', 'Omatonna, Minn., D. Danf-norsk Kof.', 'Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. S. C. Andersen', etc.

Til Indianermissionen:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 7', 'Kiowa, Colo., Ebenezer Søndagskole', 'Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels S. Schmidt', etc.

Til Indremissionen:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 7', 'Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels S. Schmidt', 'Greenville, Mich., Henry Christensen', etc.

Til Mormonmissionen:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 7', 'Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels S. Schmidt', 'Greenville, Mich., Henry Christensen', etc.

Til Skolekassen.

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr.', 'Omatonna, Minn., Lars Johnson, Thomas Bennette', 'Audubon, Ia., Ebenezer Mgh., Niels C. N. Schmidt', etc.

Danfs Sudanmission i Afrika.

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 4', 'Waupaca, Wis., J. Wille', etc.

Danfs Kinamission:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 3', 'Waupaca, Wis., J. Wille', etc.

Santhalmmissionen:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 7', 'Waupaca, Wis., J. Wille', etc.

Til Jubilæumsgaven.

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes items like 'For kvitteret, se Abl. Nr. 7', 'Omatonna, Minn., Erik Jensen', 'Mrs. C. Grafs og afbøde Mrs. M. M. Larsen', etc.

COPENHAGEN SNUFF

GARANTI FOR KVALITET OG RENHED. COPENHAGEN SNUFF er tilberedt af den bedste, gamle, rige, stærke aromatiske Bladtobak, til hvilke kun saadanne Ingredienser er tilsat, som er naturlige Blandingsstoffer til Bladtobak og absolut rene Aroma-Ekserakter. Snusningsprocessen bibeholder Tobakkens gode Egenskaber, og alle de bitre Stoffer og Syrer, som findes i naturlig Bladtobak borttages. COPENHAGEN SNUFF ER DEN BEDSTE BAADE TIL SKRAA OG SNUSSING.

Facsimile af Garanti i hver. Forelang Copenhagen Snuff. WEYMAN-BRUTON COMPANY 50 Union Square, North, New York.